

H2 – Funktionskrav til farestien

Eksempel på faresti med plads til so og grise.

Farestien skal opfylde en række funktionskrav i forhold til so og pattegrise. Ved renovering eller tilbygning/nybyggeri, skal der lægges vægt på følgende funktionskrav.

Soen:

1. Soen skal kunne stå og ligge i boksen, men ikke vende sig.
2. Soen skal kunne rejse og lægge sig ubesværet.
3. Krybbevolumen skal svare til udfodringsstrategien.

Pattegrisene:

4. Pattegrisene skal kunne die uhindret, og god plads ved yveret øger deres mælkeoptagelse.
5. Pattegrisene skal kunne ligge samtidig på et fast gulv.
6. Nærmiljøet skal kunne tilpasses både nyfødte grise og grise, der er 4-5 uger gamle.

Stien:

7. Stien skal tage højde for både soens og pattegrisenes pladsbehov.

Faresti, hvor nyfødte grise har dårlig plads ved yveret, når soen ligger med ryggen mod pattegrisehulen.

Utilstrækkelig plads i farestien medfører:

- At soen har vanskeligere ved at ligge i sideleje og dermed give pattegrisene adgang til yveret.
- At grisene ikke kan die uhindret, hvis soen fx ligger med ryggen mod pattegrisehulen.
- At ikke alle grise kan ligge i det optimale nærmiljø i pattegrisehulen.

H2 – Funktionskrav til farestien

	I en fareboks skal soen kunne lægge sig, hvile og rejse sig, men ikke vende sig. Udgangspunktet for at beregne pladsforbruget er nedenstående.
1.	Udgangspunktet for dimensioner på farebokse er søernes dimensioner. Opmålinger har vist at • 95 % af søerne har en længde på 200 cm • 95 % af søerne har en skulderbredde på 47 cm • 95 % af søerne har en dybde (ryg til bug) på 71 cm.
2.	Soen skal uhindret kunne rejse og lægge sig. Som udgangspunkt er pladsen, som soen skal bruge, når den rejser og lægger sig, soens dimension plus pladsen til bevægelsen. • Soen anvender cirka 20-50 cm i længden til at rejse og lægge sig • Soen anvender cirka 20-40 cm i bredden til rejse og lægge sig bevægelsen. Der er forskel i søernes alder, og dermed også i deres størrelse. I danske produktionsbesætninger udgør førstekuldssøer cirka 20-25 %. Søerne er først udvoksede ved 4. kuld. Anbefalingerne svarer til 95 % af de danske søer, men mindre søer anvender samlet set mindre plads, når de rejser og lægger sig. Anbefalinger til fareboksens indvendige mål (ekskl. plads over krybben) er cirka: • Min. 210 cm i længden • 65-90 cm i bredden. Dette er baseret på, at søerne ikke må kunne vende sig, og derfor er der forskel i dimensioner i boksbredde fortil og bagtil i boksen.
3.	Det er vigtigt, at soens foder - også sidst i diegivningsperioden, kan være i krybben. En foderration på cirka 11 FEso pr. dag fylder: • Henholdsvis 12 liter (vådfoder) eller 5 liter (tørfoder) pr. udfodring ved tre daglige udfodringer. • Henholdsvis 9 liter (vådfoder) eller 4 liter (tørfoder) pr. udfodring ved fire daglige udfodringer. • Henholdsvis 7 liter (vådfoder) eller 3 liter (tørfoder) pr. udfodring ved fem daglige udfodringer. (se H19 – Fodring af diegivende søer)
4.	Når grisene har plads ved yveret, er det vist, at mælkenedlægningen varer 25 % længere pr. diegivning, og grisene er tungere ved fravæning. For at sikre plads til diegivning, skal der fra inventar-/boksside og til modsat inventarside være mindst kropsdybden på soen (cirka 70 cm), og dertil kropslængden på pattegrisene. • Grisenes længde er 56 cm (95 % af grisene) ved fire uger og 58 cm ved fem uger. • Grisenes skulderbredde er 13 cm ved fire uger og 15 cm ved fem uger.
5.	Når pattegrise hviler i bugleje fylder 15 grise på fire uger cirka 1 m ² . Det vil sige cirka 0,07 m ² pr. gris.
6.	Varmelampen bør altid kunne placeres i låget på pattegrisehulen, og der skal være et tætsluttende låg til erstatning for lampen, når denne ikke længere anvendes. Ellers skabes der træk i hulen ('skorstenseffekt').
7.	Der skal være plads til, at grisene kan die, uanset hvilken side soen ligger på. Derfor anbefales en "die-bredde" på cirka 125 cm, beregnet ud fra soens dimension og pattegrisenes længde. Udover die-bredde anbefales det, at der er mindst 20 cm bag kanten af soens råderum til endevæg / bagvæg samt 30-40 cm til krybbe. Den anbefalede stibredde er min. 180 cm, baseret på den p.t. mest udbredte stiindretning med pattegrisehule i hjørnet (90 cm hule, 60 cm krybbe og 30 cm modsat hulen). Stiens dimensioner vil dog afhænge af både boks- og stidesign, og bør først og fremmest tage udgangspunkt i punkt 1-4.